

EBA/GL/2016/07

18/01/2017

Iránymutatások

a nemteljesítés 575/2013/EU rendelet
178. cikke szerinti
fogalommeghatározásának
alkalmazásáról

1. Megfelelés és beszámolási kötelezettségek

Az iránymutatások jogállása

1. Az e dokumentumban szereplő iránymutatásokat az EBH az 1093/2010/EU rendelet¹ 16. cikkének rendelkezéseivel összhangban adta ki. Az 1093/2010/EU rendelet 16. cikkének (3) bekezdése szerint az illetékes hatóságok és pénzügyi intézmények minden erőfeszítést megtesznek azért, hogy megfeleljenek az iránymutatásoknak.
2. Az iránymutatások rögzítik az EBH álláspontját azzal kapcsolatban, hogy mi a megfelelő felügyeleti gyakorlat a Pénzügyi Felügyeleték Európai Rendszerében, és miként kell alkalmazni az uniós jogot egy adott területen belül. Az 1093/2010/EU rendelet 4. cikkének (2) bekezdésében meghatározott, az iránymutatások hatálya alá tartozó illetékes hatóságok azzal tesznek eleget az iránymutatásnak, hogy megfelelően beépítik azt saját felügyeleti gyakorlataikba (pl. saját jogi kereteik vagy felügyeleti folyamataik módosításával), beleértve azokat az eseteket is, ahol az iránymutatás elsősorban intézményekre vonatkozik.

Adatszolgáltatási követelmények

3. Az 1093/2010/EU rendelet 16. cikkének (3) bekezdése értelmében az egyes illetékes hatóságok 20.03.2017-ig kötelesek értesíteni az EBH-t arról, hogy megfelelnek-e vagy meg kívánják-e felelni ennek az iránymutatásnak, és ha nem, úgy tájékoztatniuk kell az EBH-t a meg nem felelés indokairól. Amennyiben a fenti határidőig ilyen értesítés nem érkezik, az EBH úgy tekinti, hogy a szóban forgó illetékes hatóság nem felel meg az iránymutatásnak. Az értesítéseket „EBA/GL/2016/07” hivatkozással az EBH honlapján szereplő formanyomtatványon kell megküldeni a compliance@eba.europa.eu címre. Az értesítéseket olyan személyek nyújthatják be, akik megfelelő felhatalmazással rendelkeznek arra nézve, hogy illetékes hatóságuk nevében nyilatkozzanak annak megfeleléséről. Az EBH-nak a megfeleléssel kapcsolatban bekövetkező bármely változást is be kell jelenteni.
4. Az értesítéseket a 16. cikk (3) bekezdésével összhangban közzéteszik az EBH honlapján.

¹ Az Európai Parlament és a Tanács 1093/2010/EU rendelete (2010. november 24.) az európai felügyeleti hatóság (Európai Bankhatóság) létrehozásáról, a 716/2009/EK határozat módosításáról és a 2009/78/EK bizottsági határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 331., 2010.12.15., 12. o.).

2. Tárgy, alkalmazási kör és fogalommeghatározások

Tárgy

5. Ezek az iránymutatások az 575/2013/EU rendelet 178., a nemteljesítés fogalommeghatározását rögzítő cikke alkalmazásának követelményeit határozzák meg az EBA részére az említett rendelet 178. cikkének (7) bekezdésében biztosított felhatalmazásnak megfelelően.

Hatály

6. Ezek az iránymutatások az alábbiak mindegyikére vonatkoznak:
 - (a) az 575/2013/EU rendelet harmadik része II. címének 3. fejezete szerinti belső minősítésen alapuló módszer;
 - (b) az 575/2013/EU rendelet 127. cikkében foglalt, 178. cikkre történő hivatkozás alapján a hitelkockázatra alkalmazandó sztenderd módszer.
7. A belső minősítésen alapuló módszer alkalmazására engedélyt kapott intézményeknek minden kitétségre alkalmazniuk kell a jelen iránymutatásokban a belső minősítésen alapuló módszer tekintetében meghatározott követelményeket. Amennyiben ezek az intézmények az 575/2013/EU rendelet 150. cikkének megfelelően előzetes engedélyt kaptak a tartós mentesítésre, vagy az említett rendelet 148. cikkének megfelelően engedélyt kaptak a belső minősítésen alapuló módszer fokozatos bevezetésére, alkalmazhatják a jelen iránymutatásokban a tartós mentesítés hatálya alá tartozó vagy a fokozatos bevezetési tervben foglalt vonatkozó kitétségekre.

Címzettek

8. Az iránymutatások címzettjei az 1093/2010/EU rendelet 4. cikke (2) bekezdésének i. pontjában meghatározott illetékes hatóságok és az 1093/2010/EU rendelet 4. cikkének (1) bekezdésében meghatározott pénzügyi intézmények.

Fogalommeghatározások

9. Ertérő rendelkezés hiányában az 575/2013/EU rendeletben és a 2013/36/EU irányelvben használt és meghatározott fogalmak ezekben az iránymutatásokban is az ott használt jelentéssel bírnak.

3. Végrehajtás

Alkalmazás időpontja

10. Ezek az iránymutatások 2021. január 1-jétől alkalmazandók, ezért az intézményeknek az iránymutatások követelményeit ezen időpontig be kell építeniük a belső eljárásaikba és informatikai rendszereikbe, ugyanakkor az illetékes hatóságok saját belátásuk szerint gyorsított ütemtervet is meghatározhatnak az átállás tekintetében.

Az iránymutatások első ízben történő alkalmazása a belső minősítésen alapuló módszert alkalmazó intézmények körében

11. Az iránymutatások első ízben történő alkalmazásához a belső minősítésen alapuló módszert alkalmazó intézményeknek az alábbiak alkalmazásával értékelniük kell – és szükség szerint megfelelően ki kell igazítaniuk – a minősítési rendszereiket oly módon, hogy a kockázati paraméterekre vonatkozó becslések tükrözzék a nemteljesítés jelen iránymutatások szerinti új fogalom meghatározását:

- (a) a nemteljesítés jelen iránymutatások szerinti új fogalom meghatározása alapján lehetőség szerint ki kell igazítaniuk a múltbeli adatokat, beleértve különösen a késedelmes hitelkötelezettségekre vonatkozó, az 575/2013/EU rendelet 178. cikke (2) bekezdésének d) pontjában említett jelentőségi küszöbök bevezetése nyomán;
- (b) fel kell mérniük a nemteljesítés jelen iránymutatások szerinti új fogalom meghatározása által az összes kockázati paraméterre és tőkekövetelményre gyakorolt hatás jelentőségét az előző fogalom meghatározáshoz képest, adott esetben a múltbeli adatok megfelelő kiigazítását követően;
- (c) további konzervatív pótlékot kell beépíteniük a minősítési rendszereikbe, hogy figyelembe tudják venni a kockázati becslések azon esetleges torzulásait, amelyek a nemteljesítés modellezési célokra használt múltbeli adatokban alkalmazott következtelen fogalom meghatározásából erednek.

12. A 11. bekezdésben említett, a minősítési rendszerekben a jelen iránymutatások alkalmazása nyomán eszközölt módosításokat a belső validálási részlegnek ellenőriznie kell, és azokat az 529/2014/EU felhatalmazáson alapuló bizottsági rendeletnek megfelelően osztályozni kell, továbbá ezen osztályozástól függően be kell azokat jelenteni az illetékes hatóságnak, vagy az illetékes hatóságnak jóvá kell hagyania azokat.

13. A belső minősítésen alapuló módszert alkalmazó azon intézményeknek, amelyek esetében a jelen iránymutatások 10. bekezdésben említett határidőn belüli átültetésének feltétele az illetékes hatóságok által az 575/2013/EU rendelet 143. cikke és az 529/2014/EU

felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet² szerint kibocsátott előzetes engedély, meg kell állapodniuk az illetékes hatóságokkal a nemteljesítés fogalommeghatározása változásainak jóváhagyására irányuló kérelem benyújtásának végső határidejéről.

14. Miután a belső minősítésen alapuló módszert alkalmazó intézmények megkezdtek a nemteljesítés jelen iránymutatások szerinti új fogalommeghatározása szerinti adatgyűjtést, a kockázati becsléseiknek az 575/2013/EU rendelet 179. cikke (1) bekezdésének c) pontjában említett rendszeres felülvizsgálata során ki kell terjeszteniük, illetve indokolt esetben el kell tolniuk a kockázatok számszerűsítéséhez felhasznált múltbeli adatok tartományát úgy, hogy azok az új adatokat is magukban foglalják. Amíg ezek a belső minősítésen alapuló módszert alkalmazó intézmények nem kapnak egy megfelelő, a nemteljesítés fogalommeghatározásának homogén alkalmazását felölelő időtartamot, a kockázati paraméterek becsléseinek rendszeres felülvizsgálata során értékelniük kell a 11. bekezdés b) pontjában említett konzervatív pótlék mértékének megfelelőségét.

Hatályon kívül helyezés

15. A fejlett mérési és belső minősítésen alapuló módszerek végrehajtásáról, validálásáról és értékeléséről szóló, 2006. április 4-én közzétett CEBS-iránymutatások (GL10) 3.3.2.1. és 3.4.4. szakasza 2021. január 1-jétől hatályát veszti.

4. A nemteljesítés megállapításakor alkalmazott késedelmességi kritérium

A késedelmes napok számítása

16. Az 575/2013/EU rendelet 178. cikke (1) bekezdése b) pontjának alkalmazásában, amennyiben bármilyen mértékű tőkét, kamatot vagy díjat nem fizettek meg azok esedékességének napjáig, az intézményeknek ezt az összeget kell a késedelmes hitelkötelezettségnek tekinteni. Amennyiben a hitelkötelezettségek ütemtervét az 575/2013/EU rendelet 178. cikke (2) bekezdésének e) pontjában említetteknek megfelelően módosították, az intézmény szabályzataiban egyértelműen rögzíteni kell, hogy a késedelmes napok számításának a fizetések módosított ütemtervén kell alapulnia.
17. Amennyiben a hitelmegállapodás meghatározott feltételek mellett kifejezetten megengedi a kötelezettnek az ütemterv módosítását, a fizetések felfüggesztését vagy halasztását, és a kötelezett él ezekkel a szerződéses jogaival, a módosított, felfüggesztett vagy halasztott törlesztőrészletek nem tekinthetők késedelmesnek, hanem a késedelmes napok számításának az új ütemterven kell alapulnia, amint azt meghatározták. Mindazonáltal ha a kötelezett

² HL L 148., 2014.5.20., 36. o.

módosítja az ütemtervet, felfüggeszti vagy elhalasztja a fizetéseket, az intézménynek elemeznie kell e módosítás okait, és az 575/2013/EU rendelet 178. cikke (1) és (3) bekezdésének, valamint ezen iránymutatások 5. szakaszának megfelelően értékelnie kell a nemfizetés valószínűségét jelző lehetséges tényezőket.

18. Amennyiben a kötelezettség visszafizetését jogszabályban biztosított lehetőség vagy egyéb jogi korlátozások miatt függesztik fel, az érintett időszakra a késedelmes napok számítását is fel kell függeszteni. Mindazonáltal ilyen esetekben az intézményeknek lehetőség szerint elemezniük kell a felfüggesztés lehetsége gyakorlásának okait, és az 575/2013/EU rendelet 178. cikke (1) és (3) bekezdésének, valamint ezen iránymutatások 5. szakaszának megfelelően értékelniük kell a nemfizetés valószínűségét jelző lehetséges tényezőket.
19. Amennyiben a kötelezettség visszafizetése a kötelezett és az intézmény közötti jogvita tárgyát képezi, a késedelmes napok számítása felfüggeszthető a jogvita rendezésének időpontjáig, amennyiben teljesül az alábbi feltételek legalább egyike:
 - (a) a kötelezett és az intézmény között a hitelkötelezettség fennállásával vagy összegével kapcsolatban felmerült jogvitát bíróság elé terjesztették, vagy egyéb, erre felhatalmazott külső testület által lefolytatott hivatalos eljárásnak vetették alá, amely az adott joghatóság alkalmazandó jogi keretének megfelelően jogerős döntést eredményez;
 - (b) a lízing konkrét esetében formális panaszt nyújtottak be az intézményhez a szerződés tárgyát illetően, és a panasz helytállóságát a független belső vizsgálati, belső validálási vagy más hasonló belső vizsgálati részleg megerősítette.
20. Amennyiben a kötelezett személyében a kötelezettet érintő összeolvadás, felvásárlás vagy bármely más hasonló ügylet nyomán változás következik be, a késedelmes napok számítását a kötelezettség másik személyre vagy jogalanyra való átszállásának időpontjától kell kezdeni. A késedelmes napok számítására ezzel szemben a kötelezett nevének megváltozása nincs hatással.
21. A kötelezett részéről az intézménnyel, anyavállalattal vagy annak bármely leányvállalatával szemben fennálló hitelkötelezettségekhez kapcsolódó összes késedelmes összeg kiszámítását – amelyet az intézményeknek az illetékes hatóság által az 575/2013/EU rendelet 178. cikke (2) bekezdésének d) pontja szerint megállapított jelentőségi küszöbértékkel való összehasonlítás céljából el kell végezniük – a nemteljesítés időben történő megállapítását lehetővé tevő gyakorisággal kell végrehajtani. Az intézményeknek gondoskodniuk kell arról, hogy a késedelmes napokra és a nemteljesítésre vonatkozó, döntéshozatal, belső kockázatkezelés, belső vagy külső jelentéstétel céljából és a szavatalótőke-követelménnyel kapcsolatos számításokhoz felhasznált információk naprakészek legyenek. Amennyiben az intézmény a napi gyakoriságnál ritkábban számítja ki a késedelmes napokat, ügyelnie kell arra, hogy a nemteljesítés időpontjaként a késedelmi kritérium tényleges teljesülésének időpontját azonosítsa.

22. A kötelezett nemteljesítőként történő besorolása nem köthető további szakértői véleményhez; ha a kötelezett tekintetében teljesül a késedelmi kritérium, a kötelezettel szembeni összes kivettség nemteljesítőnek tekintendő, hacsak nem teljesül az alábbi feltételek valamelyike:

- (a) a kivettségek lakossággal szembeni kivettségként sorolhatók be, és az intézmény az egyes ügyletek szintjén alkalmazza a nemteljesítés fogalom meghatározását;
- (b) úgynevezett „technikai késedelmi helyzet” áll fenn a 23. bekezdésnek megfelelően.

Technikai késedelmi helyzet

23. Csak az alábbi esetekben tekinthető úgy, hogy technikai késedelmi helyzet áll fenn:

- (a) az intézmény megállapítja, hogy a nemteljesítés oka az intézménynél felmerült adat- vagy rendszerhiba, beleértve a sztenderd folyamatok során fellépő kézi hibákat, de kivéve a helytelen hitelezési döntéseket;
- (b) az intézmény megállapítja, hogy a nemteljesítés oka a kötelezett által indított fizetési ügylet végrehajtásának elmaradása, hibás vagy késedelmes végrehajtása, vagy bizonyíték van arra, hogy a fizetés a fizetési rendszer hibája miatt hiúsult meg;
- (c) az ügylet jellegéből adódóan időbeli eltolódás van a fizetés intézményhez történő beérkezése és a fizetésnek a megfelelő számlán történő jóváírása között, amelynek következtében a fizetés a 90 napos késedelmi idő letelte előtt, az összeg ügyfél számláján történő jóváírása pedig annak letelte után történt meg;
- (d) az olyan factoringmegállapodások konkrét esetében, amelyek szerint a vásárolt követelések szerepelnek az intézmény mérlegében, és átlépték az intézmény által az 575/2013/EU rendelet 178. cikke (2) bekezdésének d) pontja szerint megállapított jelentőségi küszöböt, ugyanakkor a kötelezettnél fennálló követelések egyike sincs 30 napnál hosszabb késedelemben.

24. A technikai késedelmi helyzetek nem tekinthetők az 575/2013/EU rendelet 178. cikke szerinti nemteljesítésnek. Az intézménynek a lehető legrövidebb időn belül orvosolnia kell a technikai késedelmi helyzet kialakulását előidéző összes feltárt hibát.

A belső minősítésen alapuló módszert alkalmazó intézmények esetében a technikai késedelmi helyzeteket a kockázati paraméterek becslése során ki kell hagyni a nemteljesítő kivettségek referenciaadatai közül.

Központi kormányzatokkal, helyi hatóságokkal és közszektorbeli intézményekkel szembeni kitétségek

25. Az intézmények különös eljárásokat alkalmazhatnak a központi kormányzatokkal, helyi hatóságokkal és közszektorbeli intézményekkel szembeni kitétségek tekintetében, amennyiben az alábbi feltételek mindegyike teljesül:

- (a) a szerződés termékértékesítésre vagy szolgáltatásnyújtásra vonatkozik, amely esetében az igazgatási eljárások bizonyos, a szerződés teljesítésével kapcsolatos ellenőrzések végrehajtását követelik meg, mielőtt a fizetés teljesíthető lenne; ez különösen a faktoringkitétségekre vagy hasonló jellegű megállapodásokra vonatkozik, de nem terjed ki az olyan instrumentumokra, mint a kötvények;
- (b) a késedelmes fizetésen kívül semmilyen, az 575/2013/EU rendelet 178. cikke (1) bekezdésének a) pontjában és 178. cikkének (3) bekezdésében, valamint a jelen iránymutatásokban meghatározott, a nemfizetés valószínűségét jelző tényező nem áll fenn, a kötelezett pénzügyi helyzete stabil, és ezért nem áll fenn indokolt aggodalom a kötelezettség – ideértve adott esetben a késedelmi kamatokat – maradéktalan megfizetésének lehetséges elmaradása tekintetében;
- (c) a kötelezettség teljesítésének késedelme nem hosszabb 180 napnál.

26. Amennyiben az intézmény a 25. bekezdésben említett különös eljárások alkalmazása mellett dönt, a következők mindegyikét alkalmaznia kell:

- (a) ezek a kitétségek nem vehetők figyelembe az adott kötelezettel szemben fennálló más kitétségek jelentőségi küszöbének kiszámításakor;
- (b) a kitétségek nem tekinthetők az 575/2013/EU rendelet 178. cikkének értelmében vett nemteljesítésnek;
- (c) a kitétségeket egyértelműen különös eljárásoknak alávetett kitétségekként kell dokumentálni.

A faktoringra és a vásárolt követelésekre vonatkozó különös rendelkezések

27. Amennyiben olyan faktoringmegállapodás van hatályban, amely szerint az átengedett kötelezettségek nem szerepelnek a faktor mérlegében, és a faktor közvetlenül az ügyfélnek tartozik felelősséggel egy bizonyos, megállapodás szerinti százalékos arányig, a késedelmes napok számítását attól az időponttól kell kezdeni, amikor a faktoringszámla adósságba kerül, azaz amikor a követelésekért fizetett előlegek összege meghaladja a faktor és az ügyfél közötti megállapodás szerinti százalékos arányt. A faktor ügyfele késedelmes tételeinek

meghatározása érdekében az intézményeknek az alábbiak közül mindkettőt végre kell hajtaniuk:

- (a) össze kell hasonlítani a faktoringszámla adósságban lévő állományának és az ügyfél összes egyéb, a faktor mérlegében szereplő késedelmes kötelezettségének az összegét az illetékes hatóság által az 575/2013/EU rendelet 178. cikke (2) bekezdésének d) pontja szerint meghatározott jelentőségi küszöb abszolút elemével;
- (b) össze kell hasonlítani az a) pontban említett összeg és a faktoringszámla jelenlegi összértéke, azaz a követelésekért fizetett előlegek, és minden egyéb, az ügyfél hitelkötelezettségeihez kapcsolódó, mérlegben szereplő kivettség értéke közötti viszonyt az illetékes hatóság által az 575/2013/EU rendelet 178. cikke (2) bekezdésének d) pontja szerint meghatározott jelentőségi küszöb relatív elemével.

28. Amennyiben olyan faktoringmegállapodás van hatályban, amely szerint a vásárolt követelések szerepelnek a faktor mérlegében, és a faktor kivettségekkel rendelkezik az ügyfél adósaival szemben, a késedelmes napok számítását egyetlen követelés esedékessé válásának időpontjától kell kezdeni. Ebben az esetben a belső minősítésen alapuló módszert alkalmazó intézmények tekintetében – mivel az átengedett követelések vásárolt követelések –, amennyiben megfelelnek az 575/2013/EU rendelet 154. cikkének (5) bekezdésében, vagy vásárolt vállalati követelések esetében az 575/2013/EU rendelet 153. cikkének (6) bekezdésében meghatározott követelményeknek a nemteljesítés fogalm meghatározása a lakossággal szembeni kivettségek esetével azonos módon alkalmazható a jelen iránymutatások 9. szakaszában foglaltaknak megfelelően.
29. Amennyiben az intézmény megkülönbözteti a vásárolt követeléseknek az 575/2013/EU rendelet 4. cikke (1) bekezdésének (53) pontjában meghatározott felhígulási kockázatával kapcsolatos eseményeket, ezek az események nem tekinthetők úgy, hogy azok a kötelezett nemteljesítéséhez vezetnek. Amennyiben a követelés összegét a felhígulási kockázattal kapcsolatos események, például diszkontálás, levonások, nettósítás vagy az ügyfél által kiállított jóváírások eredményeként csökkentették, a követelés csökkentett összegét kell figyelembe venni a késedelmes napok számítása során. Amennyiben a kötelezett és az eladó között jogvita áll fenn, és ezt az eseményt a felhígulási kockázathoz kapcsolódóként ismerik el, a késedelmes napok számítását fel kell függeszteni a jogvita rendezéséig.
30. A felhígulási kockázathoz kapcsolódóként megkülönböztetett – és ezért a nemteljesítés megállapítása során figyelmen kívül hagyott – eseményeket figyelembe kell venni a szavaltótőke-követelmény vagy a felhígulási kockázattal kapcsolatos belső tőke számítása során. Amennyiben az intézmény jelentős számú eseményt ismer el a felhígulási kockázathoz kapcsolódóként, elemeznie és dokumentálnia kell ezen események okait, és az 575/2013/EU rendelet 178. cikke (1) és (3) bekezdésének, valamint ezen iránymutatások 5. szakaszának megfelelően értékelnie kell a nemfizetés valószínűségét jelző lehetséges tényezőket.

31. Amennyiben a kötelezettet nem tájékoztatták megfelelően a követelésnek az ügyfél által a faktor részére történő engedményezéséről, és az intézmény bizonyítékkal rendelkezik arról, hogy a követelést kifizették az ügyfélnek, az intézmény nem tekintheti a követelést késedelmesnek. Amennyiben a kötelezettet megfelelően tájékoztatták a követelés engedményezéséről, de az ennek ellenére az ügyfél részére teljesítette a kifizetést, az intézménynek a követelés feltételei szerint folytatnia kell a késedelmes napok számítását.
32. A nyilvánosságra nem hozott faktoringmegállapodások konkrét esetében, amennyiben a kötelezettek nem tájékoztatták a követelések engedményezéséről, de a vásárolt követelések szerepelnek a faktor mérlegében, a késedelmes napok számításának attól az ügyféllel egyetértésben meghatározott időponttól kell kezdődnie, amikor a kötelezettek által teljesített fizetéseket át kell utalni az ügyféltől a faktornak.

A jelentőségi küszöb meghatározása

33. Az illetékes hatóságoknak értesíteniük kell az EBA-t a joghatóságukban az 575/2013/EU rendelet 178. cikke (2) bekezdésének d) pontja szerint meghatározott jelentőségi küszöbokről. Amennyiben az illetékes hatóságok az 575/2013/EU rendelet 178. cikke (6) bekezdésének megfelelően kidolgozott szabályozástechnikai standardok hatálybalépését követően a jelentőségi küszöb relatív elemét a szabályozástechnikai standardokban említett 1%-tól eltérő mértékben határozzák meg, indokolniuk kell az eltérő mértéket az EBA-nak.
34. Az intézményeknek az illetékes hatóságok által az 575/2013/EU rendelet 178. cikke (2) bekezdésének d) pontjában foglaltak szerint meghatározott, késedelmes hitelkötelezettségekre vonatkozó jelentőségi küszöböt kell alkalmazniuk. Az intézmények alacsonyabb küszöb alapján is megállapíthatják a nemteljesítést, amennyiben igazolni tudják, hogy az alacsonyabb küszöb releváns jelzést ad a nemfizetés valószínűségéről, és nem eredményez túlzottan magas számban olyan nemteljesítéseket, amelyek röviddel a nemteljesítőként való minősítést, illetve a tőkekövetelmények csökkentését követően teljesítővé minősülnek vissza. Ebben az esetben az intézményeknek a nemteljesítést kiváltó eseményre vonatkozó információkat a nemfizetés valószínűségét jelző további meghatározott tényezőként kell rögzíteniük az adatbázisukban.

5. A nemfizetés valószínűségét jelző tényezők

El nem számolt kamatok

35. A nemfizetés valószínűségének az 575/2013/EU rendelet 178. cikke (3) bekezdésének a) pontjában említett esete tekintetében az intézményeknek figyelembe kell venniük, hogy egy adott kötelezett nemfizetése valószínű, ha a hitelkötelezettség kamatait a kötelezettség

hitelminőségi besorolásának csökkenése miatt már nem számolják el az intézmény eredménykimutatásában.

Egyedi hitelkockázati kiigazítások

36. A nemfizetés valószínűségének az 575/2013/EU rendelet 178. cikke (3) bekezdésének b) pontjában említett esete tekintetében az alábbi egyedi hitelkockázati kiigazítások mindegyikét az adott hitelkötelezettség hitelminősége jelentős, észlelt romlása eredményének kell tekinteni, és ezért a nemfizetés valószínűségét jelző tényezőként kell kezelni:
- (a) az eredménykimutatásban a valós értéken értékelt instrumentumok tekintetében elszámolt veszteségek, amelyek az alkalmazandó számviteli szabályozások szerint hitelezési értékvesztést testesítenek meg;
 - (b) jelenlegi vagy múltbeli események következtében keletkezett, jelentős egyedi kitettséget vagy egyedileg nem jelentős, egyedileg vagy együttesen értékelt kitettségeket érintő veszteségek.
37. Az olyan veszteségeket fedező egyedi hitelkockázati kiigazítások, amelyek esetében a jelenleg megfigyelhető adatokkal kiigazított múltbeli tapasztalatok alapján a veszteség bekövetkezett, de az intézmény még nem tudja, hogy az mely konkrét kitettséget érinti (a továbbiakban: bekövetkezett, de nem jelentett veszteségek), nem tekinthetők az adott kötelezett nemfizetése valószínűségét jelző tényezőnek.
38. Amennyiben az intézmény egy adott kitettséget értékvesztettnek tekint, ezt a helyzetet a nemfizetés valószínűségét jelző további tényezőnek kell tekinteni, és ezért a kötelezettet nemteljesítőnek kell tekinteni függetlenül attól, hogy rendeltek-e egyedi hitelkockázati kiigazításokat az adott kitettséghez. Amennyiben az alkalmazandó számviteli szabályozások szerint a bekövetkezett, de nem jelentett veszteségek esetén a kitettségeket értékvesztettként ismerik el, ez a helyzet nem tekinthető a nemfizetés valószínűségét jelző további tényezőnek.
39. Amennyiben az intézmény egy adott kitettséget az IFRS 9. szerint értékvesztettnek tekint, azaz az IASB által 2014 júliusában közzétett, pénzügyi instrumentumokról szóló IFRS 9. nemzetközi pénzügyi beszámolási standardban meghatározottak szerint a 3. szakaszhoz sorolja azt, a kitettség nemteljesítőnek tekintendő, kivéve, ha azt a fizetés késedelve miatt tekintették értékvesztettnek, és az alábbi feltételek legalább egyike teljesül:
- (a) az illetékes hatóságok a 90 napos késedelmi időtartamot az 575/2013/EU rendelet 178. cikke (1) bekezdésének b) pontja szerint 180 napos késedelmi időtartammal helyettesítették, és ez a hosszabb időtartam nem szolgál a hitelezési értékvesztés elszámolásának alapjául;
 - (b) az 575/2013/EU rendelet 178. cikke (2) bekezdésének d) pontjában említett jelentőségi küszöböt nem lépték át;

(c) a kitettség tekintetében a 23. bekezdésnek megfelelően technikai késedelmi helyzet fennállását ismerték el;

(d) a kitettség megfelel a 25. bekezdésben meghatározott feltételeknek.

40. Amennyiben az intézmény az IFRS 9. mellett valamely más számviteli szabályozásokat is alkalmaz, döntenie kell, hogy a kitettségeket a 36–38. bekezdés vagy a 39. bekezdés szerint minősíti-e nemteljesítőnek. Az e tekintetben hozott döntést a későbbiekben következetesen kell alkalmazni.

A hitelkötelezettség értékesítése

41. A nemfizetés valószínűségének az 575/2013/EU rendelet 178. cikke (3) bekezdésének c) pontjában említett esetében az intézményeknek a hitelkötelezettség értékesítéséhez kapcsolódó veszteség jellegét és mértékét egyaránt figyelembe kell venniük az alábbi bekezdéseknek megfelelően. A jelentős kockázat átruházásával járó hagyományos értékpapírosítási ügyleteket, valamint a hitelkötelezettségek bármilyen, csoporton belüli értékesítését a hitelkötelezettség értékesítésének kell tekinteni.

42. Az intézményeknek elemezniük kell a hitelkötelezettségek értékesítésének, valamint az ezáltal elszámolt veszteségeknek az okait. Amennyiben a hitelkötelezettségek értékesítésének okai nem a hitelkockázathoz kapcsolódnak – például abban az esetben, ha az intézmény likviditásának növelése szükséges, vagy ha változás történt az üzleti stratégiában –, és az intézmény nem ítéli az adott kötelezettségek hitelminőségét csökkentnek, a kötelezettségek értékesítéséhez kapcsolódó gazdasági veszteségeket nem hitelhez kapcsolódónak kell tekinteni. Ebben az esetben az értékesítés nem tekinthető a nemteljesítés jelének, még akkor sem, ha a veszteség jelentős, feltéve, hogy megfelelően, dokumentumokkal igazolják, hogy az értékesítésből származó veszteséget nem hitelhez kapcsolódónak tekintették. Az intézmények így különösen nem hitelhez kapcsolódónak tekinthetik a hitelkötelezettségek értékesítéséből eredő veszteséget, ha az értékesített eszközök nyíltpiaci forgalomban vannak, és azokat valós értéken értékelik.

43. Ha azonban a hitelkötelezettségek értékesítéséből eredő veszteség maguknak a hitelkötelezettségeknek a hitelminőségéhez kapcsolódik – különösen ha az intézmény a hitelkötelezettségeket azok minőségének romlása miatt értékesíti –, az intézménynek elemeznie kell a gazdasági veszteség mértékét, és amennyiben a gazdasági veszteség jelentős, azt a nemteljesítés jelének kell tekinteni.

44. Az intézményeknek meg kell határozniuk a hitelkötelezettségek értékesítésével kapcsolatos, hitelhez kapcsolódó gazdasági veszteség jelentőségi küszöbértékét, amelyet az alábbi képlet szerint kell kiszámítani, és amely nem lehet magasabb 5%-nál:

$$L = \frac{E - P}{E}$$

ahol:

L a hitelkötelezettségek értékesítéséhez kapcsolódó gazdasági veszteség;

E az értékesített kötelezettségek kamatokat és díjakat is tartalmazó teljes fennálló összege;

P az értékesített kötelezettségek megállapodás szerinti ára.

45. A hitelkötelezettségek értékesítéséhez kapcsolódó teljes gazdasági veszteség lényegességének értékelése érdekében az intézményeknek ki kell számítaniuk a gazdasági veszteséget, és össze kell hasonlítaniuk azt a 44. bekezdésben említett küszöbértékkel. Ha a gazdasági veszteség átlépi ezt a küszöböt, a hitelkötelezettségeket nemteljesítőnek kell tekinteni.
46. A hitelkötelezettségek értékesítése történhet a nemteljesítés előtt vagy után. A belső minősítésen alapuló módszert alkalmazó intézmények esetében – az értékesítés időpontjától függetlenül – ha az értékesítés jelentős, hitelhez kapcsolódó gazdasági veszteséggel függ össze, a veszteségre vonatkozó információkat megfelelően rögzíteni és tárolni kell a kockázati paraméterek becslésében történő felhasználáshoz.
47. Amennyiben a hitelkötelezettség jelentős, hitelhez kapcsolódó gazdasági veszteséggel járó értékesítése az adott kitettséghoz kapcsolódó nemteljesítés megállapítása előtt történt, az értékesítés időpontját kell a nemteljesítés időpontjának tekinteni. Amennyiben az adott kötelezett összes kötelezettségének egy részét értékesítik, és az értékesítés jelentős, hitelhez kapcsolódó gazdasági veszteséggel jár, a kötelezettel szemben fennálló összes fennmaradó kitettséget nemteljesítőnek kell tekinteni, kivéve, ha a kitettségek lakossággal szembeni kitettségeknek minősülnek, és az intézmény az ügyletek szintjén alkalmazza a nemteljesítés fogalom meghatározását.
48. Kitettségek portfóliójának értékesítése esetén a portfólión belüli egyes hitelkötelezettségek kezelésének módját a portfólió árának megállapításához használt módszernek megfelelően kell meghatározni. Amennyiben a teljes portfólió árát az adott hitelkötelezettségekre egyedileg vonatkozó diszkont meghatározásával állapították meg, a hitelhez kapcsolódó gazdasági veszteség jelentőségét a portfóliót alkotó minden egyes kötelezettség tekintetében külön-külön kell értékelni. Ha azonban az árat kizárólag a portfólió szintjén határozták meg, a hitelhez kapcsolódó gazdasági veszteség jelentősége a portfólió szintjén értékelhető, és ha ebben az esetben túllépi a 44. bekezdésben meghatározott küszöbértéket, az adott portfólióban szereplő összes hitelkötelezettséget nemteljesítőnek kell tekinteni az értékesítés időpontjától.

Kényszerű átstrukturálás

49. A nemfizetés valószínűségének az 575/2013/EU rendelet 178. cikke (3) bekezdésének d) pontjában említett esetében akkor kell úgy tekinteni, hogy kényszerű átstrukturálásra

került sor, ha a 2015/227/EU bizottsági végrehajtási rendelettel³ módosított, 2014. április 16-i 680/2014/EU bizottsági végrehajtási rendelet⁴ V. mellékletének 163–167. és 172–174. bekezdésében meghatározottak szerint engedményeket tettek egy, a pénzügyi kötelezettségei teljesítése tekintetében jelenleg vagy a közeljövőben nehézségekbe ütköző adós számára.

50. Mivel az 575/2013/EU rendelet 178. cikke (3) bekezdésének d) pontjában említetteknek megfelelően a kötelezettet nemteljesítőnek kell tekinteni, ha a kényszerű átstrukturálás előreláthatóan a pénzügyi kötelezettség csökkenéséhez vezet, az átstrukturált kitettségek figyelembevételére esetén a kötelezett kizárólag akkor minősíthető nemteljesítőnek, ha a vonatkozó átstrukturálási intézkedések előreláthatóan a pénzügyi kötelezettség csökkenéséhez vezetnek.
51. Az intézményeknek meg kell határozniuk a tőke, a kamat vagy a díjak elengedéséből vagy azok halasztásából adódó, az alábbi képlet szerint számolt, csökkent pénzügyi kötelezettségre egy jelentőségi küszöbértékét, amely nem lehet magasabb 1%-nál:

$$DO = \frac{NPV_0 - NPV_1}{NPV_0}$$

ahol:

DO a csökkent pénzügyi kötelezettség;

NPV_0 a pénzáramlásoknak (beleértve a kifizetetlen kamatot és díjakat) a szerződéses feltételek megváltozása előtti szerződéses kötelezettségek szerint várt nettó jelenértéke, diszkontálva az ügyfél eredeti effektív kamatlábjával;

NPV_1 a pénzáramlásoknak az új megállapodás szerint várt nettó jelenértéke, diszkontálva az ügyfél eredeti effektív kamatlábjával.

52. A nemfizetés valószínűségének az 575/2013/EU rendelet 178. cikke (3) bekezdésének d) pontjában említett esetében az intézményeknek minden egyes kényszerű átstrukturálás tekintetében ki kell számítaniuk a csökkent pénzügyi kötelezettséget, és össze kell hasonlítaniuk azt az 51. bekezdésben említett küszöbértékkel. Amennyiben a csökkent pénzügyi kötelezettség átlépi ezt a küszöbértékét, a kitettségeket nemteljesítőnek kell tekinteni.
53. Ha azonban a csökkent pénzügyi kötelezettség nem éri el a meghatározott küszöbértékét, és különösen ha a kényszerű átstrukturálási megállapodás alapján várható pénzáramlások nettó jelenértéke magasabb, mint a feltételek megváltozása előtt várt pénzáramlások nettó jelenértéke, az intézményeknek ezeket a kitettségeket értékelniük kell a nemfizetés

³ HL L 48., 2015.2.20., 1. o.

⁴ HL L 191., 2014.6.28., 1. o.

valószínűségét jelző további lehetséges tényezők szempontjából. Ha az intézménynek az új megállapodás alapján megalapozott kétségei vannak a kötelezettség időben történő maradéktalan visszafizetésének valószínűsége kapcsán, a kötelezettet nemteljesítőnek kell tekinteni. A nemfizetés valószínűségét jelző tényezők többek között a következők lehetnek:

- (a) a visszafizetési ütemterv végére előirányzott nagy, egyösszegű kifizetés;
- (b) időben szabálytalan visszafizetési ütemterv, amely jelentősen alacsonyabb összegű fizetéseket irányoz elő a visszafizetési ütemterv elejére;
- (c) jelentős türelmi idő a visszafizetési ütemterv elején;
- (d) a kötelezettel szemben fennálló kitettségeket egynél többször kényszerű átstrukturálásnak vetették alá.

54. A nemteljesítő kötelezettnek nyújtott bármilyen engedménynek a kötelezett kényszerű átstrukturálási besorolását kell maga után vonnia. A 2015/227/EU bizottsági végrehajtási rendelettel módosított, 2014. április 16-i 680/2014/EU bizottsági végrehajtási rendelet V. melléklete szerint átstrukturált nemteljesítő kitettségnek minősített összes kitettséget nemteljesítőnek és kényszerű átstrukturálással érintettnek kell minősíteni.

55. Amennyiben a hitelkötelezettségek ütemtervének az 575/2013/EU rendelet 178. cikke (2) bekezdésének e) pontjában említett módosításai közül bármelyik a kötelezett pénzügyi nehézségeire vezethető vissza, az intézményeknek értékelniük kell azt is, hogy történt-e kényszerű átstrukturálás, továbbá hogy merült-e fel a nemfizetés valószínűségét jelző tényező.

Felszámolás

56. A nemfizetés valószínűségének az 575/2013/EU rendelet 178. cikke (3) bekezdésének e) és f) pontjában említett esetében az intézmények belső szabályzataiban egyértelműen meg kell határozni, hogy milyen megállapodásokat tekintenek a felszámolási eljáráshoz hasonló határozatnak, illetve védelemnek, figyelembe véve az összes vonatkozó jogi keretet, valamint az ilyen jellegű védelem alábbi jellegzetes tulajdonságait:

- (a) a védelmi rendszer kiterjed az összes hitelezőre, vagy az összes, biztosíték nélküli követelésekkel rendelkező hitelezőre;
- (b) a védelmi rendszer feltételeit bíróság vagy más illetékes hatóság jóváhagyta;
- (c) a védelmi rendszer feltételei rendelkeznek a fizetések átmeneti felfüggesztéséről vagy az adósság részleges visszaváltásáról;
- (d) az intézkedések valamilyen formájú kontrollt foglalnak magukban a társaság vezetősége és eszközei felett;

(e) a védelmi rendszer eredménytelensége esetén a társaságot feltehetően felszámolják.

57. Az intézményeknek a 2015/848/EU rendelet⁵ A. mellékletében felsorolt összes eljárást a felszámoláshoz hasonló határozatnak vagy védelemnek kell tekinteniük.

A nemfizetés valószínűségét jelző egyéb tényezők

58. Az intézmények belső szabályzataiban és eljárásaiban az 575/2013/EU rendelet 178. cikkének (3) bekezdésében meghatározottakon túl további, a kötelezett általi nemfizetés valószínűségét jelző tényezőket kell meghatározni. E további tényezőket az 575/2013/EU rendelet 142. cikke (1) bekezdésének (2) pontjában rögzített kitétségtípusok szerint kell meghatározni úgy, hogy tükrözzék azok sajátosságait, továbbá azokat minden üzletág, jogalany, illetve földrajzi hely tekintetében meg kell határozni. A nemfizetés valószínűségét jelző további tényező felmerülésének vagy nemteljesítő kitétséggé történő automatikus átminősítést, vagy eseti értékelést kell maga után vonnia, és tartalmazhatnak belső vagy külső információkon alapuló jelzéseket is.

59. A nemfizetés valószínűségét jelző, az intézmények által belső információk alapján figyelembe vehető lehetséges jelzések többek között a következők:

(a) a hitelfelvevő rendszeres bevételforrásai többé nem állnak rendelkezésre a törlesztőrészletek teljesítéséhez;

(b) megalapozott aggodalmak merültek fel a hitelfelvevő stabil és kielégítő pénzáramlások megteremtésére való jövőbeli képességét illetően;

(c) a hitelfelvevő teljes tőkeáttételi szintje jelentősen megemelkedett, vagy megalapozottan feltételezhető, hogy a tőkeáttétel ilyen változásai be fognak következni;

(d) a hitelfelvevő megszegte a hitelszerződés szerinti kötelezettségeket;

(e) az intézmény lehívott bármilyen biztosítékot, beleértve a garanciát;

(f) magánszeméllyel szembeni kitétségek esetén: egyetlen magánszemély 100%-os tulajdonában lévő társaság nemteljesítése, amennyiben a magánszemély személyes garanciát vállalt az intézmény felé a társaság összes kötelezettsége tekintetében;

(g) amennyiben a lakossággal szembeni kitétségek esetén a nemteljesítés fogalom meghatározását az egyes ügyletek szintjén alkalmazzák, az a tény, hogy a kötelezett kötelezettségének jelentős része nemteljesítő;

⁵ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2015/848 rendelete (2015. május 20.) a fizetéseképtelenségi eljárásról (HL L 141., 2015.6.5., 19. o.).

(h) a kitettség nemteljesítőként való jelentése az (EU) 2015/227 bizottsági végrehajtási rendelettel módosított, 2014. április 16-i 680/2014/EU bizottsági végrehajtási rendelet V. mellékletének megfelelően, kivéve, ha az illetékes hatóságok a 90 napos késedelmi időtartamot az 575/2013/EU rendelet 178. cikke (1) bekezdésének b) pontja szerint 180 napos késedelmi időtartammal helyettesítették.

60. Az intézményeknek figyelembe kell továbbá venniük a külső adatbázisokban, többek között hitelnyilvántartásokban, makrogazdasági mutatókban és nyilvános információforrásokban rendelkezésre álló információkat, beleértve a sajtóban megjelent cikkeket és a pénzügyi elemzői jelentéseket. A nemfizetés valószínűségét jelző, az intézmények által külső információk alapján figyelembe vehető tényezők többek között a következők:

(a) a vonatkozó hitelnyilvántartásban jelentős késedelmeket rögzítettek más hitelezők felé teljesítendő fizetések tekintetében;

(b) azt az ágazatot sújtó válság, amelyben a partner tevékenykedik, ami a partner ágazaton belüli gyenge pozíciójával párosul;

(c) egy pénzügyi eszköz aktív piacának eltűnése az adós pénzügyi nehézségeinek következtében;

(d) egy intézmény információkkal rendelkezik arról, hogy egy harmadik fél – különösen egy másik intézmény – a kötelezett felszámolását vagy hasonló védelmét kezdeményezte.

61. A nemfizetés valószínűsége kritériumainak meghatározásakor az intézményeknek figyelembe kell venniük az 575/2013/EU rendelet 4. cikke (1) bekezdésének 39. pontjában meghatározott kapcsolatban álló ügyfelek csoportjaival fennálló kapcsolatokat. Az intézményeknek így különösen meg kell határozniuk a belső szabályzataikban, hogy mely esetekben van egy, a kapcsolatban álló ügyfelek csoportjába tartozó kötelezett nemteljesítésének a csoportba tartozó más jogalanyokra átterjedő hatása. E meghatározásoknak összhangban kell lenniük az adott kötelezettekkel szembeni kitettségek kötelezeti kategóriákhoz és kapcsolatban álló ügyfelek csoportjaihoz az 575/2013/EU rendelet 172. cikke (1) bekezdésének d) pontja szerint történő besorolására vonatkozó megfelelő szabályzatokkal. Amennyiben egy nem szokványos helyzet tekintetében nem határoztak meg ilyen kritériumokat, a kapcsolatban álló ügyfelek csoportjába tartozó kötelezett nemteljesítése esetén az intézményeknek eseti alapon fel kell mérniük a csoportba tartozó összes többi jogalany nemfizetésének valószínűségét.

62. Amennyiben az intézmény jelentős kedvezménnyel vásárolt vagy bocsátott ki egy pénzügyi eszközt, az intézményeknek értékelniük kell, hogy a kedvezmény tükrözi-e a kötelezett csökkent hitelminőségi besorolását, valamint hogy áll-e fenn a nemteljesítésre utaló jel a jelen iránymutatásoknak megfelelően. A nemfizetés valószínűségének felmérése során a kötelezett teljes tartozását kell alapul venni, függetlenül az intézmény által az eszközért fizetett ártól. Az értékelés alapulhat az eszköz vásárlása előtt végzett átvilágításon, vagy az annak megállapítására irányuló, számviteli célú elemzésen, hogy az eszköz értékvesztett-e.

63. Az intézményeknek megfelelő szabályzatokkal és eljárásokkal kell rendelkezniük a hitelcsalások azonosítására. A hitelcsalás azonosításakor a kitettség jellemzően már nemteljesítőnek tekinthető a fizetés jelentős késedelme alapján. Ha azonban a hitelcsalást a késedelem felismerése előtt azonosítják, ezt a nemfizetés valószínűségét jelző további tényezőnek kell tekinteni.

A nemfizetés valószínűségével kapcsolatos irányítási folyamatok

64. Az intézményeknek a nemteljesítés fogalom meghatározására vonatkozó szabályzatokat kell kidolgozniuk annak érdekében, hogy biztosítsák annak következetes és eredményes alkalmazását, valamint egyértelmű szabályzatokkal és eljárásokkal kell rendelkezniük különösen a nemfizetés valószínűségének az 575/2013/EU rendelet 178. cikke (3) bekezdésében meghatározott kritériumai, továbbá a nemfizetés valószínűségét jelző minden egyéb, az intézmény által meghatározott tényező vonatkozásában, amelyeknek ki kell terjedniük az 575/2013/EU rendelet 142. cikke (1) bekezdésének (2) pontjában meghatározott összes kitettségtípusra, minden üzletág, jogalany és földrajzi hely vonatkozásában.

65. Az intézményeknek a nemfizetés valószínűségét jelző minden tényező tekintetében megfelelő módszereket kell meghatározniuk azok azonosítására, ideértve az információforrásokat és a monitoring gyakoriságát. Az információforrásoknak belső és külső forrásokat egyaránt magukban kell foglalniuk, beleértve különösen a vonatkozó külső adatbázisokat és nyilvántartásokat.

6. A nemteljesítés fogalom meghatározásának alkalmazása a külső adatok tekintetében

66. A belső minősítésen alapuló módszert alkalmazó, az 575/2013/EU rendelet 178. cikkének (4) bekezdése szerint a kockázati paraméterek becslésére külső adatokat használó intézményeknek az ebben a szakaszban meghatározott követelményeket kell alkalmazniuk.

67. Az 575/2013/EU rendelet 178. cikke (4) bekezdésének alkalmazásában az intézményeknek az alábbiak mindegyikét el kell végezniük:

(a) annak ellenőrzése, hogy a nemteljesítés külső adatokban használt fogalom meghatározása megfelel-e az 575/2013/EU rendelet 178. cikkének;

(b) annak ellenőrzése, hogy a nemteljesítés külső adatokban használt fogalom meghatározása összhangban van-e a nemteljesítésnek az intézmény által a kitettségek vonatkozó portfóliója tekintetében bevezetett fogalom meghatározásával, ideértve különösen a következőket: a nemteljesítés megállapítását kiváltó késedelmes

napok számítása és száma, a késedelmes hitelkötelezettségekre vonatkozó jelentőségi küszöb szerkezete és szintje, a nemteljesítés megállapítását kiváltó kényszerű átstrukturálás fogalom meghatározása, a nemteljesítés megállapítását kiváltó egyedi hitelkockázati kiigazítások típusa és szintje, valamint a teljesítővé való visszaminősítés kritériumai;

- (c) a külső adatforrásoknak, a nemteljesítés külső adatforrásokban használt definíciójának, az elvégzett elemzésnek és az összes azonosított eltérésnek a dokumentálása.

68. Az intézményeknek a nemteljesítés fogalom meghatározása tekintetében a 67. bekezdés szerinti értékelés során azonosított minden egyes eltérés vonatkozásában el kell végezniük az alábbiak mindegyikét:

- (a) annak értékelése, hogy a nemteljesítés belső fogalom meghatározásához történő igazítás növelné vagy csökkentené-e a nemteljesítési rátát, illetve hogy ezt lehetetlen-e megállapítani;
- (b) vagy a külső adatok megfelelő kiigazítása, vagy annak igazolása, hogy a különbség elhanyagolható az összes kockázati paraméterre és szavatalótőke-követelményre gyakorolt hatás szempontjából,

69. Az intézményeknek a nemteljesítés fogalom meghatározása tekintetében a 67. bekezdés szerinti értékelés során azonosított eltérések összessége vonatkozásában, a 68. bekezdés b) pontjának megfelelően elvégzett kiigazítások figyelembevételével igazolni kell tudniuk az illetékes hatóságok felé, hogy elérték a nemteljesítés belső fogalom meghatározásának való széles körű megfeleltetést, többek között – amennyiben lehetséges – egy adott kitétségi típus belső adatok szerinti nemteljesítési rátájának a külső adatokkal való összehasonlítása révén.

70. Amennyiben a 67. bekezdés szerinti értékelés során olyan eltéréseket állapítanak meg a nemteljesítés fogalom meghatározása tekintetében, amelyek a 68. bekezdés szerinti folyamat szerint nem elhanyagolhatók, és amelyek a külső adatok kiigazításával nem orvosolhatók, az intézményeknek az 575/2013/EU rendelet 179. cikke (1) bekezdésének f) pontjában említett megfelelő konzervatív pótlékot kell bevezetniük a kockázati paraméterek becslése során. Ebben az esetben az intézményeknek biztosítaniuk kell, hogy ez a további konzervatív pótlék tükrözze a nemteljesítés fogalom meghatározása tekintetében fennmaradó eltérések, valamint az azok által az összes kockázati paraméterre gyakorolt lehetséges hatás jelentőségét.

7. A teljesítővé való visszaminősítés kritériumai

A teljesítővé való visszaminősítés minimális feltételei

71. Az 575/2013/EU rendelet 178. cikke (5) bekezdésének alkalmazásában az intézményeknek – a 72. bekezdésben említett helyzetek kivételével – az alábbiak mindegyikét alkalmazniuk kell:

- (a) figyelembe kell venniük, hogy többé nem vonatkozik a nemteljesítést kiváltó esemény egy adott, előzőleg nem teljesítő kitétségre, ha legalább 3 hónap telt el az 575/2013/EU rendelet 178. cikke (1) bekezdésének b) pontjában és 178. cikkének (3) bekezdésében említett feltételek teljesülésének megszűnése óta;
- (b) figyelembe kell venniük a kötelezett a) pontban említett időszak során tanúsított magatartását;
- (c) figyelembe kell venniük a kötelezett a) pontban említett időszak során fennálló pénzügyi helyzetét;
- (d) az a) pontban említett időszak letelte után értékelést kell végezniük, valamint – amennyiben az intézmény továbbra is azt állapítja meg, hogy a kötelezett valószínűleg nem fogja maradéktalanul teljesíteni a kötelezettségeit biztosíték lehívása nélkül – a kitétséget továbbra is nemteljesítőként kell besorolnia mindaddig, amíg az intézmény meg nem győződött arról, hogy a hitelminőség ténylegesen és tartósan javult;
- (e) az a)–d) pontban említett feltételeknek a kötelezettel szembeni új kitétségek tekintetében is teljesülniük kell, különösen abban az esetben, ha az adott kötelezettel szembeni, előzőleg nem teljesítő kitétségeket értékesítették vagy leírták.

Az intézmények az a) pontban említett időszakot alkalmazhatják az összes kitétségre, illetve alkalmazhatnak különböző típusú kitétségekre különböző időszakokat.

72. Az 575/2013/EU rendelet 178. cikke (5) bekezdésének alkalmazásában, valamint amennyiben egy nemteljesítő kitétség tekintetében a jelen iránymutatások 49. cikke szerinti kényszerű átstrukturálásra került sor, függetlenül attól, hogy ezt az átstrukturálást a nemteljesítés megállapítása előtt vagy után hajtották-e végre, az intézményeknek figyelembe kell venniük, hogy többé nem vonatkozik a nemteljesítést kiváltó esemény egy adott, előzőleg nem teljesítő kitétségre, ha legalább 1 év telt el az alábbi események közül a később bekövetkezett óta:

- (a) az átstrukturálási intézkedések meghosszabbításának időpontja;

(b) a kitettség nemteljesítőként történő besorolásának időpontja;

(c) az átstrukturálási megállapodásban meghatározott türelmi idő vége.

73. Az intézményeknek az előző bekezdésben említett egyéves időszak letelte után teljesítővé kell vizsgálniuk a kitettséget, amennyiben az alábbi feltételek mindegyike teljesül:

(a) az említett időszak során a kötelezett jelentős kifizetést teljesített; jelentős kifizetésnek tekinthető, ha az adós az átstrukturálási megállapodás szerinti rendszeres kifizetései útján az előzőleg késedelmes összegnek (ha voltak késedelmes összegek), vagy a leírt összegnek (ha nem voltak késedelmes összegek) megfelelő összeget fizetett ki az átstrukturálási intézkedések szerint;

(b) az említett időszak során a kifizetések rendszeresen, az átstrukturálási megállapodás alapján érvényes ütemtervnek megfelelően történtek;

(c) nincsenek késedelmes hitelkötelezettségek az átstrukturálási megállapodás alapján érvényes ütemterv szerint;

(d) nem áll fenn az 575/2013/EU rendelet 178. cikkének (3) bekezdése szerinti, illetve az intézmény által meghatározott további, a nemfizetés valószínűségét jelző tényező;

(e) az intézmény nem tekinti egyéb okból valószínűnek, hogy a kötelezett nem fogja maradéktalanul, az átstrukturálási megállapodás alapján érvényes ütemterv szerint, biztosíték lehívása nélkül teljesíteni a hitelkötelezettségeit. Ennek értékelése során az intézménynek meg kell vizsgálnia különösen azokat az eseteket, amelyekben a visszafizetési ütemterv végére nagy, egyösszegű kifizetést vagy jelentősen nagyobb kifizetéseket irányoznak elő;

(f) az a)–e) pontban említett feltételeknek a kötelezettel szembeni új kitettségek tekintetében is teljesülniük kell, különösen abban az esetben, ha az adott kötelezettel szembeni, előzőleg nem teljesítő, kényszerű átstrukturálással érintett kitettségeket értékesítették vagy leírták.

74. Amennyiben a kötelezett személyében a kötelezettet érintő összeolvadás, felvásárlás vagy bármely más hasonló ügylet nyomán változás következik be, az intézmény nem alkalmazhatja a 73. bekezdés (a). pontját. A kötelezett nevének megváltozása esetén ezzel szemben az intézményeknek alkalmazniuk kell azt a bekezdést.

A szabályzatok eredményességének monitoringja

75. Az 575/2013/EU rendelet 178. cikke (5) bekezdésének alkalmazásában az intézményeknek egyértelmű kritériumokat és szabályzatokat kell meghatározniuk azon eset tekintetében, amikor a kötelezett teljesítővé minősíthető vissza, pontosabban az alábbiak közül mindkettő vonatkozásában:
- (a) mikor tekinthető úgy, hogy a kötelezett pénzügyi helyzetének javulása elégséges ahhoz, hogy lehetővé tegye a hitelkötelezettség időben történő maradéktalan visszafizetését;
 - (b) mikorra várható, hogy a visszafizetés ténylegesen megtörténik, még akkor is, ha a kötelezett pénzügyi helyzete az a) pontnak megfelelően javult.
76. Az intézményeknek rendszeresen monitorozniuk kell a 75. bekezdésben említett szabályzataik eredményességét, és különösen monitorozniuk és elemezniük kell a következőket:
- (a) a kötelezettek vagy ügyletek besorolásának változásai;
 - (b) az elfogadott szabályzatok által a gyógyulási arányra gyakorolt hatás;
 - (c) az elfogadott szabályzatok által a többszörös nemteljesítésekre gyakorolt hatás.
77. Elvárt, hogy az intézmény korlátozott számú olyan kötelezettel rendelkezzen, amelyek röviddel a teljesítővé való visszaminősítés után ismét nemteljesítővé válnak. Nagyszámú többszörös nemteljesítés esetén az intézménynek felül kell vizsgálnia a szabályzatait a kitétségek átminősítése tekintetében.
78. A 71. és 72. bekezdésben említett időszakok meghatározása során különösen figyelembe kell venni a kötelezettek vagy ügyletek besorolásának változásait vizsgáló elemzést. Az intézmények hosszabb időszakokat is meghatározhatnak olyan kitétségek esetében, amelyeket az előző 24 hónap során minősítettek nemteljesítőnek.

8. A nemteljesítés fogalommeghatározása alkalmazásának következetessége

Áttekintés

79. Az intézményeknek megfelelő mechanizmusokat és eljárásokat kell elfogadniuk annak biztosítása érdekében, hogy a nemteljesítés fogalommeghatározását megfelelően vezessék be és alkalmazzák, továbbá gondoskodniuk kell különösen a következőkről:

(a) arról, hogy egy adott kötelezett nemteljesítését az intézményen belül az adott kötelezettel szembeni összes kitétség tekintetében az összes vonatkozó informatikai rendszerben következetesen állapítsák meg, többek között a csoporton belüli összes jogalanynál, valamint az összes földrajzi helyen, a 80–82. bekezdésnek, illetve a lakossággal szembeni kitétségek esetében a 92–94. bekezdésnek megfelelően;

(b) arról, hogy az alábbiak valamelyike teljesüljön:

i. a nemteljesítés ugyanazon fogalommeghatározását alkalmazzák következetesen az intézményen, anyavállalaton vagy annak bármely leányvállalatán belül a kitétségek összes típusára vonatkozóan;

ii. amennyiben a nemteljesítés tekintetében eltérő fogalommeghatározásokat alkalmaznak vagy az adott csoporton belül, vagy a kitétségek típusai között, a nemteljesítés egyes fogalommeghatározásainak alkalmazási körét egyértelműen meghatározták a 83–85. bekezdésnek megfelelően;

Egy adott kötelezett nemteljesítésének következetes megállapítása

80. A 79. bekezdés a) pontjának alkalmazásában az intézményeknek megfelelő eljárásokat és mechanizmusokat kell megvalósítaniuk annak biztosítása érdekében, hogy egy adott kötelezett nemteljesítését az intézményen belül az adott kötelezettel szembeni összes kitétség tekintetében az összes vonatkozó informatikai rendszerben következetesen állapítsák meg, többek között a csoporton belüli összes jogalanynál, valamint az összes földrajzi helyen, ahol az nem jogalanyon keresztül aktív.

81. Amennyiben az ügyfelek adatainak az intézményen belüli különböző jogalanyok, az anyavállalat vagy annak bármely leányvállalata közötti cseréjét a fogyasztóvédelmi, banki titoktartási szabályozások vagy egyéb jogszabályok tiltják, ami inkonzisztenciákat eredményez a kötelezett nemteljesítésének megállapítása tekintetében, az intézményeknek tájékoztatniuk kell az illetékes hatóságokat e jogi akadályokról, és – amennyiben a belső minősítésen alapuló

módszert alkalmazzák – meg kell becsülniük az adott kötelezett nemteljesítésének megállapítása tekintetében felmerülő inkonzisztenciák jelentőségét, valamint azoknak a kockázati paraméterek becslésére gyakorolt lehetséges hatását.

82. Ezen túlmenően amennyiben az adott kötelezett nemteljesítésének az intézményen, az anyavállalaton vagy annak bármely leányvállalatán belüli teljes mértékben következetes megállapítása rendkívül megterhelő, az összes ügyfélre vonatkozó központi adatbázis kidolgozását vagy egyéb, az egyes ügyfelek állapotának a csoporton belüli összes jogalanynál történő ellenőrzésére szolgáló mechanizmusok vagy eljárások megvalósítását teszi szükségessé, az intézményeknek nem kell ilyen mechanizmusokat vagy eljárásokat alkalmazniuk, amennyiben igazolni tudják, hogy a nemmegfelelés hatása elhanyagolható jelentőségű, mert nincsenek, vagy igen kis számban vannak közös ügyfelek a csoport vonatkozó jogalanyainak, és az ezen ügyfelek felé fennálló kitettség elhanyagolható jelentőségű.

A nemteljesítés fogalom meghatározásának következetes alkalmazása a kitettségtípusok között

83. A 79. bekezdés b) pontjának alkalmazásában az intézménynek, az anyavállalatnak, vagy annak bármely leányvállalatának a nemteljesítés azonos fogalom meghatározását kell alkalmaznia az adott kitettségtípusra az 575/2013/EU rendelet 142. cikke (1) bekezdésének (2) pontjában meghatározottak szerint. A különböző kitettségtípusokra alkalmazhatók a nemteljesítés különböző fogalom meghatározásai, többek között bizonyos jogalanyok vagy adott földrajzi területeken nem jogalanyok formájában megvalósuló jelenlét tekintetében, amennyiben ezt jelentősen eltérő belső kockázatkezelési gyakorlatok alkalmazása vagy a különböző joghatóságokban érvényes különböző jogi követelmények, különösen a következők indokolják:

- (a) az illetékes hatóságok által a joghatóságukban az 575/2013/EU rendelet 178. cikke (2) bekezdésének d) pontja szerint meghatározott eltérő jelentőségi küszöbök;
- (b) 90 napos helyett 180 napos késedelmi időtartam alkalmazása bizonyos kitettségtípusok tekintetében, amelyekre a belső minősítésen alapuló módszert alkalmazzák bizonyos joghatóságokban az 575/2013/EU rendelet 178. cikke (1) bekezdésének b) pontja szerint;
- (c) a nemfizetés valószínűségét jelző egyéb tényezők meghatározása bizonyos jogalanyok, földrajzi helyek vagy kitettségtípusok tekintetében.

84. A 79. bekezdés b) pontja ii. alpontjának alkalmazásában, valamint amennyiben a 83. bekezdésnek megfelelően a nemteljesítés eltérő fogalommeghatározásait alkalmazzák a különböző kitettség típusokra, az intézmény nemteljesítés fogalommeghatározásával kapcsolatos belső eljárásainak az alábbiak közül mindkettőt biztosítaniuk kell:

(a) az egyes fogalommeghatározások alkalmazási körét egyértelműen meghatározták;

(b) a nemteljesítésnek az adott kitettség típus, jogalany vagy földrajzi hely vonatkozásában rögzített fogalommeghatározását következetesen alkalmazzák a nemteljesítés mindegyik vonatkozó fogalommeghatározásának alkalmazási körébe tartozó összes kitettségre.

85. A belső minősítésen alapuló módszert alkalmazó intézmények esetén a különböző nemteljesítési fogalommeghatározások alkalmazásának ezenkívül megfelelően meg kell jelennie azon minősítési rendszerek kockázati paramétereinek becslésében, amelyek alkalmazási köre a nemteljesítés különböző fogalommeghatározásaira terjed ki.

9. A nemteljesítés fogalommeghatározásának alkalmazása a lakossággal szembeni kitettségekre

A nemteljesítés lakossággal szembeni kitettségekre vonatkozó fogalommeghatározásának alkalmazási szintje

86. Az 575/2013/EU rendelet 178. cikke (1) bekezdésének második albekezdése szerint a lakossággal szembeni kitettségek esetében az intézmények a nemteljesítés fogalommeghatározását alkalmazhatják az egyes ügyletek szintjén, nem pedig az adott hitelfelvevő teljes kötelezettségállománya tekintetében. Ezért különösen a belső minősítésen alapuló módszert alkalmazó intézmények a nemteljesítés fogalommeghatározását az 575/2013/EU rendelet 147. cikkének (5) bekezdésében meghatározott, lakossággal szembeni kitettségek esetében alkalmazhatják az egyes ügyletek szintjén. A sztenderd módszert alkalmazó intézmények ezzel szemben a nemteljesítés fogalommeghatározását az egyes ügyletek szintjén alkalmazhatják az 575/2013/EU rendelet 123. cikkében meghatározott kritériumoknak megfelelő minden kitettségre, még akkor is, ha e kitettségek némelyikét másik kitettségi osztályba sorolták a kockázati súly hozzárendelése érdekében, például az ingatlanra bejegyzett jelzáloggal fedezett kitettségek esetén.

87. Az intézményeknek oly módon kell választaniuk a nemteljesítés fogalommeghatározásának a kötelezett, illetve az ügylet szintjén történő alkalmazása között a lakossággal szembeni összes kitettség tekintetében, hogy az tükrözze a belső kockázatkezelési gyakorlataikat.

88. Az intézmények a nemteljesítés fogalom meghatározását a lakossággal szembeni kitétségek bizonyos típusai esetében alkalmazhatják a kötelezett szintjén, mások tekintetében pedig az ügyletek szintjén, amennyiben ezt belső kockázatkezelési gyakorlataik megfelelően indokolják, például egy adott leányvállalat eltérő üzleti modellje esetén, vagy ha bizonyíték van arra nézve, hogy szigorúan a minimumra korlátozzák az olyan helyzetek számát, amelyekben ugyanazokra az ügyfelekre az alkalmazás különböző szintjein a nemteljesítés különböző fogalom meghatározásait alkalmazzák.
89. Amennyiben az intézmények a 88. bekezdésnek megfelelően amellettt döntenek, hogy a nemteljesítés fogalom meghatározásának különböző alkalmazási szintjeit használják a lakossággal szembeni kitétségek különböző típusai tekintetében, gondoskodniuk kell arról, hogy a nemteljesítés minden egyes fogalom meghatározásának alkalmazási körét egyértelműen meghatározzák, és azt következetesen alkalmazzák a későbbiekben a lakossággal szembeni kitétségek különböző típusaira. A belső minősítésen alapuló módszert alkalmazó intézmények esetében a kockázati becsléseknek megfelelően tükrözniük kell a nemteljesítés egyes kitétségtípusokra alkalmazott fogalom meghatározását.
90. Amennyiben az intézmények a nemteljesítés fogalom meghatározását különböző alkalmazási szinteken használják bizonyos lakossági portfóliók tekintetében, a portfóliók közötti közös ügyfelek kezelésének módját meg kell határozniuk a belső szabályzataikban és eljárásaikban. Így különösen, ha az a kitétség, amelyre a nemteljesítésnek a kötelezett szintjén alkalmazott fogalom meghatározása vonatkozik, megfelel az 575/2013/EU rendelet 178. cikke (1) bekezdésének a) vagy b) pontjában meghatározott feltételek legalább egyikének, az adott kötelezettel szemben fennálló összes kitétséget nemteljesítőnek kell tekinteni, beleértve azokat, amelyekre a nemteljesítés fogalom meghatározását az egyes ügyletek szintjén alkalmazzák. Amennyiben a nemteljesítés egyes ügyletek szintjén alkalmazott fogalom meghatározásának hatálya alá tartozó kitétség megfelel e feltételeknek, az adott kötelezettel szemben fennálló többi kitétség nem minősítendő át automatikusan nemteljesítővé. Az intézmények ugyanakkor nemteljesítőnek minősíthetik az említett többi kitétséget a nemfizetés valószínűségét megalapozó egyéb, a 92–94. bekezdésben részletezett megfontolások alapján.
91. Ugyanez a szabály alkalmazandó a sztenderd módszer szerint kezelt kötelezettek tekintetében, amelyek esetében a kötelezett bizonyos kitétségei teljesítik az 575/2013/EU rendelet 123. cikkében meghatározott követelményeket, míg ugyanazon kötelezettel szemben fennálló más kitétségek értékpapír jellegűek, ezért nem minősülnek lakossággal szembeni kitétségnek. Amennyiben egy értékpapír jellegű kitétség teljesíti az 575/2013/EU rendelet 178. cikke (1) bekezdésének a) vagy b) pontjában meghatározott feltételek legalább egyikét, az adott kötelezettel szemben fennálló összes kitétséget nemteljesítőnek kell tekinteni. Amennyiben az 575/2013/EU rendelet 123. cikke szerinti követelményeknek megfelelő kitétség teljesíti e feltételeket, és az intézmény a nemteljesítés fogalom meghatározását az egyes ügyletek szintjén alkalmazza, az adott kötelezettel szemben fennálló más kitétségek nem minősítendőek át automatikusan nemteljesítővé. Az intézmények ugyanakkor nemteljesítőnek minősíthetik az említett többi kitétséget a

nemfizetés valószínűségét megalapozó egyéb, a 92–94. bekezdésben részletezett megfontolások alapján.

A nemteljesítés fogalommeghatározásának ügyletek szintjén történő alkalmazása a lakossággal szembeni kitettségekre

92. Amennyiben az 575/2013/EU rendelet (1) bekezdése második albekezdésének megfelelően a nemteljesítés fogalommeghatározását egy adott ügylet szintjén alkalmazták a lakossággal szembeni kitettségek vonatkozásában, az intézmények nem tekinthetik egyúttal automatikusan nemteljesítőnek az ugyanazon kötelezettel szemben fennálló különböző kitettségeket. Mindazonáltal az intézményeknek figyelembe kell venniük, hogy a nemteljesítést jelző bizonyos tényezők a kötelezett, nem pedig az adott kitettség helyzetével függenek össze. Ez különösen a nemfizetés valószínűségének az 575/2013/EU rendelet 178. cikke (3) bekezdésének e) és f) pontjában említett, a kötelezett csődjével összefüggő esetére vonatkozik. Amennyiben ilyen, nemteljesítést jelző tényező merül fel, az intézményeknek az ugyanazon kötelezettel szemben fennálló összes kitettséget a nemteljesítés fogalommeghatározásának alkalmazási szintjétől függetlenül nemteljesítőnek kell tekinteniük.
93. Az intézményeknek a nemfizetés valószínűségét jelző más tényezőket is figyelembe kell venniük, és belső szabályzataikkal, valamint eljárásaikkal összhangban meg kell határozniuk, hogy a nemfizetés valószínűségét jelző mely tényezők tükrözik az adott kötelezett, nem pedig a kitettség általános helyzetét. Amennyiben ilyen, a nemfizetés valószínűségét jelző egyéb tényezők merülnek fel, az adott kötelezettel szemben fennálló összes kitettséget a nemteljesítés fogalommeghatározásának alkalmazási szintjétől függetlenül nemteljesítőnek kell tekinteni.
94. Ezenkívül ha az adott kötelezettel szemben fennálló kitettségek jelentős része nem teljesít, az intézmények valószínűsíthetik, hogy a kötelezett nem fogja az egyéb kötelezettségeit biztosíték lehívása vagy más hasonló intézkedések nélkül maradéktalanul megfizetni, és azokat is nemteljesítőnek tekinthetik.

A nemteljesítés fogalommeghatározásának kötelezettek szintjén történő alkalmazása a lakossággal szembeni kitettségekre

95. A nemteljesítés fogalommeghatározásának a lakossággal szembeni kitettségek tekintetében a kötelezett szintjén történő alkalmazása azt vonja maga után, hogy amennyiben az adott kötelezett bármely hitelkötelezettsége megfelel az 575/2013/EU rendelet 178. cikke (1) bekezdésének a) vagy b) pontjában – vagy mindkettőben – meghatározott feltételeknek, a kötelezettel szemben fennálló összes kitettséget nemteljesítőnek kell tekinteni. A nemteljesítés fogalommeghatározásának a lakossággal szembeni kitettségek tekintetében a kötelezett szintjén történő alkalmazása mellett döntő intézményeknek a belső

szabályzataikban és eljárásaikban meg kell határozniuk a közös hitelkötelezettségek és a nemteljesítés kitétségek közötti áttérjedésének kezelésére vonatkozó részletes szabályokat.

96. Az intézményeknek a két vagy több olyan kötelezettel szemben fennálló kitétségeket kell közös hitelkötelezettségnek tekinteniük, amelyek egyformán felelősek a hitelkötelezettség visszafizetéséért. Ez nem vonatkozik arra az esetre, ha egy adott kötelezett hitelkötelezettségére egy másik magánszemély vagy jogalany garancia vagy más hitelkockázati fedezet formájában fedezetet biztosít.
97. Amennyiben két vagy több kötelezett közös hitelkötelezettsége tekintetében teljesülnek az 575/2013/EU rendelet 178. cikke (1) bekezdésének a) vagy b) pontjában – vagy mindkettőben – foglalt feltételek, az intézményeknek ugyanezen kötelezettek minden más közös hitelkötelezettségét, valamint az ezekkel a kötelezettekkel szemben fennálló minden egyedi kitétséget nemteljesítőnek kell tekinteniük, hacsak nem tudják igazolni, hogy az egyes kitétségek nemteljesítőnek minősítése az alábbi feltételek legalább egyikének teljesülése miatt nem helytálló:
- (a) a közös hitelkötelezettség tekintetében felmerült fizetési késedelem a közös hitelkötelezettségben részt vevő kötelezettek közötti jogvitára vezethető vissza, amelyet bíróság elé terjesztettek, vagy egyéb, külön külső testület által lefolytatott hivatalos eljárásnak vetették alá, amely az adott joghatóság alkalmazandó jogi keretének megfelelően jogerős döntést eredményez, és az egyes kötelezettek pénzügyi helyzete kapcsán nem áll fenn aggodalom;
 - (b) a közös hitelkötelezettség az adott kötelezett teljes kötelezettségállományának elhanyagolható részét teszi ki.
98. A közös hitelkötelezettség nemteljesítése nem eredményezi az egyes kötelezettek olyan egyéb magánszemélyekkel vagy jogalanyokkal szemben fennálló más közös hitelkötelezettségeinek nemteljesítését, amelyek nem részesei az eredetileg nemteljesítővé vált hitelkötelezettségnek; az intézményeknek ugyanakkor értékelniük kell, hogy a szóban forgó közös hitelkötelezettség nemteljesítése a nemfizetés valószínűségét jelző tényező-e a többi közös hitelkötelezettség szempontjából.
99. Amennyiben egy önálló kötelezett hitelkötelezettsége tekintetében teljesülnek az 575/2013/EU rendelet 178. cikke (1) bekezdésének a) vagy b) pontjában – vagy mindkettőben – meghatározott feltételek, a nemteljesítés továbbterjedő hatása nem terjedhet ki automatikusan az adott kötelezett közös hitelkötelezettségeire; az intézményeknek mindazonáltal értékelniük kell e közös hitelkötelezettségeket a nemfizetés valószínűségét jelző esetleges, a kötelezettek egyikének nemteljesítésével összefüggő tényezők szempontjából. Minden olyan esetben, amelyben az összes egyedi kötelezett nemteljesítő, azok közös hitelkötelezettségeit is automatikusan nemteljesítőnek kell tekinteni.
100. Az intézményeknek az adott joghatóságon belül alkalmazandó vonatkozó jogszabályi rendelkezések elemzése alapján azonosítaniuk kell azokat a kötelezetteket – valamint belső

szabályzataikban és eljárásaikban rendelkezniük kell azok azonosításáról –, amelyek más kötelezettekkel együtt egyetemlegesen teljes jogi felelősséggel tartoznak bizonyos kötelezettségeikért, ezért teljes felelősséggel tartoznak e kötelezettségek teljes összegéért, kivéve az egyedi kötelezettek olyan hitelkötelezettségeit, amelyekre egy másik magánszemély vagy jogalany garancia vagy más hitelkockázati fedezet formájában fedezetet biztosít. Erre egy tipikus példa a házaspárok esete, amikor is az adott joghatóságon belül alkalmazandó különös jogszabályi rendelkezések alapján a házastársak vagyonának megosztása (a vagyonekülönítés rendszere) nem érvényes. Amennyiben az összes kötelezettség tekintetében teljes kölcsönös felelősség áll fenn, a kötelezettek egyikének nemteljesítése a másik kötelezett nemfizetésének valószínűségét jelző lehetséges tényezőnek tekintendő, ezért az intézményeknek értékelniük kell, hogy e kötelezettek egyedi és közös hitelkötelezettségei nemteljesítőnek tekintendők-e. Amennyiben az összes kötelezettségért teljes jogi felelősséggel tartozó egyetemleges kötelezettek egyike közös hitelkötelezettséggel rendelkezik egy másik ügyféllel, az intézménynek értékelnie kell, hogy a nemfizetés valószínűségét jelző tényezők más, harmadik felekkel fennálló közös hitelkötelezettségek tekintetében is felmerülnek-e.

101. Az intézményeknek elemezniük kell továbbá a jogalanyok formáit a vonatkozó joghatóságokban, valamint azt, hogy a tulajdonosok, partnerek, részvényesek vagy vezetők a jogalany jogi formájától függően milyen mértékű felelősséggel tartoznak a társaság kötelezettségeiért. Amennyiben egy személy teljes körű felelősséggel tartozik a társaság kötelezettségeiért, a társaság nemteljesítése esetén az adott személyt is nemteljesítőnek kell tekinteni. Amennyiben nem áll fenn ilyen teljes körű felelősség a társaság kötelezettségeiért, a nemteljesítő társaság tulajdonosait, partnereit vagy jelentős részvényeseit az intézményeknek értékelniük kell az egyedi kötelezettségeik tekintetében a nemfizetés valószínűségét jelző esetleges tényezők szempontjából.
102. Ezen túlmenően az egyéni vállalkozók konkrét esetében, amikor is az egyén mind magán-, mind kereskedelmi eszközeivel teljes körű felelősséggel tartozik a magán- és kereskedelmi kötelezettségeikért egyaránt, a magán- vagy kereskedelmi kötelezettségek bármelyikének nemteljesítése esetén az adott személy összes magán- és kereskedelmi kötelezettségét is nemteljesítőnek kell tekinteni.
103. Amennyiben a lakossággal szembeni kitétségek esetében a nemteljesítés fogalom meghatározását a kötelezett szintjén alkalmazzák, a jelentőségi küszöböt is a kötelezett szintjén kell alkalmazni. Az intézményeknek a belső szabályzataikban és eljárásaikban egyértelműen meg kell határozniuk a közös hitelkötelezettségeknek a jelentőségi küszöb alkalmazása tekintetében történő kezelését.
104. A közös kötelezettet – azaz olyan kötelezettek konkrét csoportját, amelyek közös kötelezettséggel rendelkeznek az intézménnyel szemben – az egyedi kötelezettektől különböző kötelezettnek kell tekinteni. Amennyiben egy közös hitelkötelezettség esetében fizetési késedelem következik be, a késedelem jelentőségét az 575/2013/EU rendelet 178. cikke (2) bekezdésének d) pontjában említett jelentőségi küszöbnek az e konkrét

kötelezetteknek nyújtott összes közös hitelkötelezettségre való alkalmazásával kell értékelni. Ennek érdekében a közös hitelkötelezettségben részt vevő egyes kötelezettekkel vagy e kötelezettek bármely más részcsoportjával szemben fennálló kitétségeket nem kell figyelembe venni. Ugyanakkor ha az adott közös kötelezett tekintetében ily módon kiszámított jelentőségi küszöböt átlépi, a kötelezettek e csoportjának összes közös hitelkötelezettségét, valamint a közös hitelkötelezettségben részt vevő kötelezettekkel szemben fennálló összes egyedi kitétséget nemteljesítőnek kell tekinteni, hacsak nem teljesül a 97. bekezdésben meghatározott feltételek bármelyike.

105. Amennyiben egy egyedi hitelkötelezettség tekintetében merül fel fizetési késedelem, a késedelem jelentőségét az 575/2013/EU rendelet 178. cikke (2) bekezdésének d) pontjában említett jelentőségi küszöbnek e kötelezett összes egyedi hitelkötelezettségére való alkalmazásával kell értékelni, figyelmen kívül hagyva e kötelezett más magánszemélyekkel vagy jogalanyokkal közösen fennálló közös hitelkötelezettségeit. Ha az ily módon kiszámított jelentőségi küszöböt átlépi, a kötelezettel szemben fennálló összes egyedi kitétséget nemteljesítőnek kell tekinteni.

10. Dokumentáció, belső szabályzatok és kockázatkezelési folyamatok

A nemteljesítés megfelelő időben történő megállapítása

106. Az intézményeknek hatékony folyamatokkal kell rendelkezniük, amelyek lehetővé teszik számukra a nemteljesítés megfelelő időben történő megállapításához szükséges információkhoz való hozzájutást, valamint a vonatkozó információk lehető legrövidebb időn belüli, lehetőség szerint automatikus továbbítását a hitelezési döntések meghozataláért felelős személyek felé, pontosabban a következőket:

- (a) automatikus folyamatok alkalmazása, például a késedelem napjainak számítása esetén a nemteljesítést jelző tényezőket napi szinten kell megállapítani;
- (b) manuális folyamatok végrehajtása, például a külső források és adatbázisok ellenőrzése, megfigyelési listák elemzése, átstrukturált kitétségek listáinak elemzése, egyedi hitelkockázati kiigazítások azonosítása esetén az információkat olyan gyakorisággal kell frissíteni, amely garantálja a nemteljesítés megfelelő időben történő megállapítását.

107. Az intézményeknek rendszeresen ellenőrizniük kell, hogy az összes nemteljesítő átstrukturált kitétséget nemteljesítőként, valamint kényszerű átstrukturáláson átesettként sorolták-e be. Az intézményeknek rendszeresen elemezniük kell a teljesítő átstrukturált kitétségeket is annak meghatározása érdekében, hogy azok bármelyike megfelel-e az

575/2013/EU rendelet 178. cikke (3) bekezdésének d) pontjában, valamint a 49–55. bekezdésben meghatározott, nemfizetés valószínűségét jelző tényezőnek.

108. Kontrollmechanizmusokkal kell biztosítani, hogy a vonatkozó információkat azok megszerzését követően azonnal felhasználják a nemteljesítés megállapításának folyamata során. A nemteljesítő kötelezettel szemben fennálló összes kitettséget, illetve a nemteljesítés fogalom meghatározásának a lakossággal szembeni kitettségek tekintetében az ügyletek szintjén történő alkalmazása esetén az összes vonatkozó kitettséget haladéktalanul nemteljesítőként kell megjelölni az összes vonatkozó informatikai rendszerben. A nemteljesítés rögzítésében bekövetkező késedelmek nem vezethetnek a kockázatkezelés, a kockázatjelentés, a szavatalótőke-követelmény számításának vagy az adatok kockázat-számszerűsítési célú felhasználásának hibáihoz vagy inkonzisztenciáihoz. Gondoskodni kell különösen arról, hogy a belső és külső jelentéstételi adatok olyan helyzetet tükrözzenek, amelyben minden kitettséget megfelelően soroltak be.

Dokumentáció

109. Az intézményeknek dokumentálniuk kell a nemteljesítés fogalom meghatározásával kapcsolatos szabályzataikat, ideértve a nemteljesítés megállapítását kiváltó összes eseményt és a felmondási kritériumokat, valamint a nemteljesítés fogalom meghatározása alkalmazási körének egyértelmű meghatározását, pontosabban el kell végezniük a következőket:

- (a) dokumentálniuk kell a nemteljesítést jelző összes tényező alkalmazásának gyakorlati kivitelezését;
- (b) dokumentálniuk kell a nemteljesítő kötelezett teljesítővé való visszaminősítésére vonatkozó kritériumok alkalmazásának gyakorlati kivitelezését;
- (c) naprakész jegyzéket kell vezetniük a nemteljesítés összes fogalom meghatározásáról.

110. A 109. bekezdés a) pontjának alkalmazásában az intézményeknek részletesen dokumentálniuk kell a nemteljesítés fogalom meghatározásának alkalmazását úgy, hogy a dokumentációba befoglalják a nemteljesítést jelző összes tényező alkalmazásának gyakorlati kivitelezését, beleértve a nemteljesítést jelző egyes tényezők azonosításával kapcsolatos folyamatot, információforrásokat és feladatköröket.

111. A 109. bekezdés b) pontjának alkalmazásában az intézményeknek dokumentálniuk kell a nemteljesítő kötelezett teljesítővé való visszaminősítésére vonatkozó kritériumok alkalmazásának gyakorlati kivitelezését, beleértve a vonatkozó folyamatokat, információforrásokat, valamint az illetékes személyek feladatköreit.

112. A 110. és 111. bekezdés alkalmazásában a dokumentációnak tartalmaznia kell az összes automatikus mechanizmus és manuális folyamat leírását, valamint – amennyiben a nemteljesítés minőségi mutatóit vagy a teljesítővé történő visszaminősítés kritériumait manuálisan alkalmazzák – a leírásnak kellően részletesnek kell lennie ahhoz, hogy

megkönnyítse az összes felelős személy általi egységes megértést és következetes alkalmazást.

113. A 109. bekezdés c) pontjának alkalmazásában az intézményeknek naprakész jegyzéket kell vezetniük a nemteljesítés fogalom meghatározásának összes jelenlegi és múltbeli változatáról, legalább a jelen iránymutatások alkalmazásának időpontjáig visszamenőleg. A jegyzéknek tartalmaznia kell legalább a következő információkat:

- (a) a nemteljesítés fogalom meghatározásának alkalmazási köre, amennyiben az intézményen, az anyavállalaton vagy annak bármely leányvállalatán belül egynél több fogalom meghatározást alkalmaznak a nemteljesítés tekintetében;
- (b) a nemteljesítés fogalom meghatározását vagy fogalom meghatározásait jóváhagyó szerv, valamint a nemteljesítés minden egyes fogalom meghatározása jóváhagyásának időpontja;
- (c) a nemteljesítés minden egyes fogalom meghatározása végrehajtásának időpontja;
- (d) a legutóbbi változathoz képest történt összes módosítás rövid leírása;
- (e) a belső minősítésen alapuló módszer alkalmazására engedéllyel rendelkező intézmények esetében a hozzárendelt módosítási kategória, az illetékes hatóságokhoz történő benyújtás időpontja, valamint adott esetben az illetékes hatóságok általi jóváhagyás időpontja.

A belső minősítésen alapuló módszert alkalmazó intézményekre vonatkozó belső irányítási követelmények

114. A belső minősítésen alapuló módszert alkalmazó intézményeknek megfelelő mechanizmusokat és eljárásokat kell bevezetniük annak biztosítása érdekében, hogy a nemteljesítés fogalom meghatározását megfelelően hajtsák végre és alkalmazzák, továbbá különösen gondoskodniuk kell az alábbiakról:

- (a) a nemteljesítés fogalom meghatározását és annak alkalmazási körét az intézmény vezető testületének vagy az általa kijelölt bizottságnak, valamint a felső vezetésnek jóvá kell hagynia az 575/2013/EU rendelet 189. cikke (1) bekezdésének megfelelően;
- (b) a nemteljesítés fogalom meghatározását következetesen alkalmazzák a szavatalótőke-követelmények kiszámítása során, és az érdemi szerepet játszik a belső kockázatkezelési folyamatokban, legalább az által, hogy a kitettségek monitoringja, valamint a felső vezetés és a vezető testület felé történő belső jelentéstétel során alkalmazzák;
- (c) a belső ellenőrzési vagy más hasonló független ellenőrző egység rendszeresen felülvizsgálja az intézmény által a nemteljesítés megállapítása céljából alkalmazott

folyamat megbízhatóságát és eredményességét, figyelembe véve különösen a nemteljesítés 106–108. bekezdés szerinti megfelelő időben történő megállapítását, valamint biztosítva, hogy a belső ellenőrzési egység felülvizsgálatának következtetéseiről és a vonatkozó ajánlásokról, továbbá a feltárt hiányosságok orvoslása érdekében tett intézkedésekről a vezető testületet vagy az általa kijelölt bizottságot közvetlenül tájékoztatják.